

Vlada Republike Hrvatske

**Pregovaračko stajalište Republike Hrvatske
za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji
za poglavlje 33. „Financijske i proračunske odredbe“**

Zagreb, 02. kolovoza 2007. godine

**MEĐUVLADINA KONFERENCIJA O PRISTUPANJU
REPUBLIKE HRVATSKE EUROPSKOJ UNIJI**

PREGOVARAČKO STAJALIŠTE REPUBLIKE HRVATSKE

POGLAVLJE 33 – FINANCIJSKE I PRORAČUNSKE ODREDBE

I. SAŽETAK PREGOVARAČKOG STAJALIŠTA

Republika Hrvatska prihvaća pravnu stečevinu Europske unije (EU) obuhvaćenu poglavljem 33. Financijske i proračunske odredbe kakva je na snazi 1. ožujka 2007. godine te je spremna ostvariti njenu punu provedbu do pristupanja u EU.

Hrvatska će poduzeti sve potrebne mjere i stvoriti sve potrebne uvjete za učinkovitu primjenu pravne stečevine obuhvaćene ovim poglavljem od dana pristupanja EU. Međutim, Hrvatska traži primjenu prijelaznih korektivnih mjera vezanih uz uplate Hrvatske u proračun EU.

Za potrebe priprema za članstvo, Hrvatska u ovoj fazi smatra 2009. godinu ciljnom godinom svog pristupanja u EU.

II. ZAKONODAVNI I INSTITUCIONALNI OKVIR

II. a. Tradicionalna vlastita sredstva

Zakonodavstvo Republike Hrvatske koje se odnosi na tradicionalna vlastita sredstva čine zakonski akti u području carinskog sustava i sektora šećera.

Carinski zakonodavni okvir i carinski sustav detaljno su opisani u pregovaračkom stajalištu Republike Hrvatske za poglavlje „29. Carinska unija“ od 28. rujna 2006. godine. Carinska uprava Ministarstva financija zadužena je za cjelokupno prikupljanje prihoda od carine.

Odredbe o razlozima za otpis carinskog duga odnosno okolnostima u kojima će se smatrati da je carinski dug otpisan sadržane su u članku 230. Carinskog zakona (NN 78/99, 94/99, 117/99, 73/00, 92/01, 47/03, 140/05, 138/06) koji je usklađen s odgovarajućim člancima 233. i 234. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. kojom se donosi Carinski kodeks Zajednice. Nadalje i odredbama članaka 119. i 135. Općeg poreznog zakona (NN 127/00, 86/01, 150/02) propisani su uvjeti za otpis carinskog duga. Sustav otpisa carinskog duga prema odredbama Općeg poreznog zakona nije u potpunosti usklađen s pravnom stečevinom EU.

Zakonodavni okvir koji uređuje sektor šećera čine Zakon o poljoprivredi (NN 66/01, 83/02) i Zakon o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu (NN 87/02, 117/03, 82/04, 12/05, 85/06, 141/06). Sektor šećera u nadležnosti je Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva. U Hrvatskoj ne postoji količinsko ograničenje proizvodnje u sektoru šećera te samim time nisu utvrđene proizvodne kvote za šećer. Ove će se kvote moći odrediti nakon što u pristupnim pregovorima o poglavljju „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ bude određena nacionalna kvota za šećer. Također, ne postoji sustav proizvodnih pristojbi koje se naplaćuju od proizvođača šećera, a koje čine dio tradicionalnih vlastitih sredstava.

Vežano uz računovodstvenu i informacijsku podlogu tradicionalnih vlastitih sredstava, u Hrvatskoj ne postoje razdvojeni računi za knjiženje duga koji je naplativ ili za koje je podnijeto osiguranje (budući račun A) i za knjiženje duga koji nije naplaćen ili za njegovu naplatu nije dano osiguranje (budući račun B). Međutim, informacijski sustav pruža mogućnost uvida u poduzete mjere u smjeru naplate postojećeg duga.

II.b. Sredstva na osnovi poreza na dodanu vrijednost (PDV)

Zakonodavni okvir koji uređuje porez na dodanu vrijednost i njegov sustav prikupljanja razmatra se i usklađuje u okviru poglavlja „16. Porezi“. Porezna uprava Ministarstva financija zadužena je za prikupljanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u zemlji, a Carinska uprava za prikupljanje PDV-a prilikom uvoza. Sustav poreza na dodanu vrijednost uređen je Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (NN 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05) i Pravilnikom o porezu na dodanu vrijednost (NN 60/96, 113/97, 7/99, 112/99-ispravak, 119/99-ispravak, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04-ispravak, 153/05). Zakon o porezu na dodanu vrijednost u velikoj je mjeri utemeljen na odredbama Direktive Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenog 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost.

U Hrvatskoj postoje tri stope poreza na dodanu vrijednost: 22%, 10% i 0%. Zakonom o porezu na dodanu vrijednost propisana su i izuzeća od oporezivanja PDV-om. Hrvatska ne primjenjuje stupnjevanu poreznu olakšicu niti poseban postupak oporezivanja poljoprivrednika.

U pogledu izračuna osnovice PDV-a, podaci o neto prihodima od PDV-a raspoloživi su i ažurni. Međutim, kako se u Hrvatskoj primjenjuju tri stope PDV-a, nije moguće izračunati vaganu prosječnu stopu PDV-a direktno iz podataka o neto prihodima. Intenzivniji rad na tabeli ponude i uporabe započeo je tijekom 2006. godine, te je u ovom trenutku moguće napraviti samo procjene porezne osnovice PDV-a.

II.c. Sredstva na osnovi bruto nacionalnog dohotka (BND)

U Hrvatskoj se bruto nacionalni dohodak (BND) izravno statistički ne izrađuje niti objavljuje od strane bilo koje nadležne državne institucije. Međutim, sukladno metodologiji ESA 95, bruto nacionalni dohodak moguće je izračunati kao zbroj bruto domaćeg proizvoda (BDP) koji izrađuje Državni zavod za statistiku i salda računa dohotka iz bilance plaćanja koji izrađuje Hrvatska narodna banka.

Hrvatska je u velikoj mjeri već usvojila metodologiju ESA 95. Međutim, u pogledu izračuna BDP-a, a tako i BND-a, postoji razlika između nacionalne metodologije i ESA 95 koja se odnosi na nepotpunu sveobuhvatnost nacionalnih računa (engl. *non exhaustiveness*), tretman indirektno mjerenih financijskih usluga, te obračun usluga stanovanja. U tijeku su istraživanja usmjerena na otklanjanje navedenih razlika.

II.d. Administrativna sposobnost

U Hrvatskoj postoji odgovarajuća administrativna sposobnost za uspostavu učinkovitog sustava vlastitih sredstava. U okviru Ministarstva financija, Zavoda za makroekonomske analize i planiranje, osnovan je Odjel za koordinaciju i upravljanje vlastitim sredstvima Europske unije koji predstavlja jedinicu za koordiniranje ispravnog izračuna, procjene, prikupljanja, plaćanja i kontrole vlastitih sredstava te izvještavanje prema Europskoj komisiji.

Sustav vlastitih sredstava u Hrvatskoj podrazumijeva i uključivanje Sektora za izvršavanje državnog proračuna unutar Državne riznice Ministarstva financija za poslove plaćanja, te Poreznu upravu i Carinsku upravu za poslove kontrole i prikupljanja sredstava na osnovu PDV-a i carina. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva uključeno je u sustav za poslove vezane uz pristojbe na šećer, a Državni zavod za statistiku za izračun vagane prosječne stope PDV-a te BND-a, te Hrvatska narodna banka za podatke o računu dohotka za potrebe izračuna BND-a.

III. USKLAĐIVANJE ZAKONODAVNOG I INSTITUCIONALNOG OKVIRA S PRAVNOM STEČEVINOM EUROSKE UNIJE

Pravnu stečevinu EU u poglavlju „33. Financijske i proračunske odredbe“ čine gotovo isključivo pravni akti koji su izravno primjenjivi u državama članicama te ne postoji obveza za njihovim prenošenjem u nacionalno zakonodavstvo.

Zakonodavstvo Republike Hrvatske koje uređuje područja obuhvaćena poglavljem „33. Financijske i proračunske odredbe“ u velikoj je mjeri usklađeno s pravnom stečevinom EU. Pritom je potrebno uzeti u obzir da će pojedini dijelovi pravne stečevine EU u Hrvatskoj biti primjenjivi tek od dana pristupanja EU.

U Hrvatskoj postoji odgovarajući institucionalni okvir potreban za provedbu pravne stečevine u ovom poglavlju, te stoga nije potrebno utemeljenje novih institucija ili tijela, već samo dodatno jačanje i daljnji razvoj postojećih.

Kako je sustav vlastitih sredstava u određenoj mjeri povezan s poglavljima „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „16. Porezi“, „18. Statistika“, „29. Carinska unija“ te „32. Financijski nadzor“, detaljniji prikaz usklađivanja zakonodavnog i institucionalnog okvira s pravnom stečevinom EU daje se u pregovaračkim stajalištima Republike Hrvatske za navedena poglavlja.

Hrvatska naglašava da uplate u proračun EU mogu značajno oslabiti njezinu fiskalnu poziciju u slučaju da transferi koje će Hrvatska primati na osnovu rezultata pregovora u drugim poglavljima budu niži od iznosa uplata u proračun EU. Hrvatska stoga očekuje da u prijelaznom razdoblju nakon pristupanja EU, kroz primjenu odgovarajućih korektivnih mjera, njena godišnja uplata u proračun EU neće biti viša od godišnjeg transfera iz proračuna EU u proračun Republike Hrvatske. Hrvatska očekuje da će duljina tog prijelaznog razdoblja i oblik korektivnih mjera biti predmetom daljnjih pregovora.

U cilju postizanja pune i učinkovite primjene pravne stečevine do pristupanja EU, Hrvatska će nastaviti s daljnjim usklađivanjem zakonodavstva, kao i s jačanjem svoje administrativne

sposobnosti. Aktivnosti i mjere koje Hrvatska u tom smislu planira poduzeti opisane su u nastavku stajališta.

III. a. Tradicionalna vlastita sredstva

Hrvatsko carinsko zakonodavstvo, uključujući i odredbe o utvrđivanju carinske vrijednosti robe, u velikoj je mjeri usklađeno s pravnom stečevinom EU. Danom pristupanja EU, Hrvatska će izravno primjenjivati pravnu stečevinu u području tarife. Sukladno obvezama iz pregovaračkog stajališta Republike Hrvatske za poglavlje „29. Carinska unija“, do sredine 2008. godine rok za plaćanje dospjelog carinskog duga smanjit će se sa sadašnjih 30 dana na 10 dana (odnosno 8 + 2).

Do dana pristupanja EU, Hrvatska će osigurati jačanje administrativnih sposobnosti u sustavu vlastitih sredstava kako bi se omogućio pravilni obračun, prikupljanje i uplaćivanje tradicionalnih vlastitih sredstava u proračun EU. Jačanje sustava unutarnjih financijskih kontrola je u tijeku. Donesena je Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (NN 138/06) kojom je u Carinskoj upravi Odjel za unutarnji nadzor i kontrolu ustrojen kao Služba za unutarnji nadzor i kontrolu s dva odjela. U okviru Službe za unutarnji nadzor i kontrole obavlja se nadzor i kontrola rada svih ustrojstvenih jedinica Carinske uprave u pogledu pravilne, pravodobne i zakonite primjene carinskih, trošarinskih i ostalih propisa u cilju otklanjanja nepravilnosti i ujednačavanja rada svih ustrojstvenih jedinica na teritoriju Republike Hrvatske.

Sustav otpisa carinskog duga, koji nije usklađen s člankom 17. (2) Uredbe Vijeća (EZ, Euroatom) br. 1150/2000 od 22. svibnja 2000. o provedbi Odluke 94/728/EZ/Euroatom o sustavu vlastitih sredstava Zajednice, uskladit će se do dana pristupanja donošenjem odgovarajućeg nacionalnog propisa koji će uređivati sustav otpisa carinskog duga.

Hrvatska će dograditi postojeći informacijski i računovodstveni sustav na način da će uspostaviti tražene računovodstvene postupke radi odvojenog praćenja postojećeg carinskog duga, koji je naplativ ili za koje je podnijeto osiguranje (budući račun A) i za knjiženje duga koji nije naplaćen ili za njegovu naplatu nije dano osiguranje (budući račun B). Informatičko rješenje za razdvojene račune bit će implementirano i integrirano u postojeći informacijsko računovodstveni sustav za naplatu duga do dana pristupanja EU. Nadalje, bit će uspostavljen propisan izvještajni sustav za tradicionalna vlastita sredstva koja će se nalaziti na A i B računima, sukladno Uredbi Vijeća (EZ, Euroatom) br. 1150/2000 i Uredbi Vijeća (EZ, Euroatom) br. 2028/2004 o izmjenama i dopunama potonje.

Sustav prikupljanja podataka u sektoru šećera bit će ustrojen donošenjem nacionalnog propisa o uređenju tržnog reda za šećer, kojim će se definirati obveza ministarstva zaduženog za poljoprivredu za vođenje baze podataka po tvrtkama o planiranoj i ostvarenoj proizvodnji šećera, ugovorenoj proizvodnji šećerne repe, očekivanim prinosima i zalihama. Time će biti osigurani preduvjeti za provedbu članka 16. Uredbe Vijeća (EZ) br. 318/2006 od 20. veljače 2006. o zajedničkoj organizaciji tržišta u sektoru šećera vezano uz određivanje i naplatu proizvodnih pristojbi za šećer nakon što Hrvatska pristupi EU. Visinu pristojbi po proizvođačima šećera određivat će ministarstvo zaduženo za poljoprivredu, a uplaćivat će se na račun pri Ministarstvu financija. Hrvatska je do pristupanja spremna osigurati odgovarajući zakonodavni i institucionalni okvir za provođenje pristojbi na šećer.

III.b. Sredstva na osnovi poreza na dodanu vrijednost (PDV)

Hrvatska će do dana pristupanja osigurati izračunavanje sredstava na osnovi PDV-a sukladno pravnoj stečevini EU u području vlastitih sredstava. Intenzivniji rad na poboljšanju statistike u svrhu izračuna vagane prosječne stope PDV-a temeljem tabele ponude i uporabe započeo je tijekom 2006. godine, a okončat će se do kraja 2008. godine. Također, osigurat će se statistička osnova za pozitivne i negativne ispravke osnovice PDV-a sukladno pravnoj stečevini u području vlastitih sredstava.

Porezna uprava će biti odgovorna za izračun osnovice PDV-a, a rezultati će se provjeravati i odobravati od strane Odjela za koordinaciju i upravljanje vlastitim sredstvima Europske unije u Ministarstvu financija.

III.c. Sredstva na osnovi bruto nacionalnog dohotka (BND)

U pogledu razlika između nacionalne metodologije i ESA 95 vezanu uz izračun BND-a, koja se primarno odnosi na nepotpunu sveobuhvatnost nacionalnih računa, trenutno je u provedbi projekt o sveobuhvatnosti (engl. *exhaustiveness*) nacionalnih računa kojim će se do drugog kvartala 2008. godine otkloniti razlike i uskladiti statistika nacionalnih računa s metodologijom ESA 95.

Metode i izvori obračuna BDP-a (engl. *GNI Inventory*) bit će razvijeni u Hrvatskoj do kraja 2007. godine.

III.d. Administrativna sposobnost

S obzirom da u Hrvatskoj postoji odgovarajuća administrativna infrastruktura u području vlastitih sredstava, do dana pristupanja EU osigurat će se adekvatno jačanje administrativnih sposobnosti kako bi se uspostavio učinkovit sustav za obračun i uplatu vlastitih sredstava.

Odjel za koordinaciju i upravljanje vlastitim sredstvima Europske unije će u razdoblju do pristupanja EU osigurati uspostavu potrebnih mehanizama, izradu procedura, obrazovanje djelatnika, definiranje i uspostavljanje potrebnih baza podataka, izradu projekcija i simulacija preliminarnih izračuna vlastitih sredstava, te koordinirati potpunu pripremu svih uključenih tijela za preuzimanje obveza vezanih uz vlastita sredstva od dana pristupanja Hrvatske EU. Trenutno je u tijeku kadrovsko popunjavanje navedenog Odjela.

Carinska uprava će do drugog kvartala 2008. godine ustrojiti novu ustrojstvenu jedinicu s ciljem osiguravanja ispravnog i točnog izračuna, ubiranja, plaćanja i nadzora carinskih prihoda u skladu sa zahtjevima EU.

Do dana pristupanja EU, Državna riznica Ministarstva financija otvorit će račun na ime Europske komisije u Hrvatskoj narodnoj banci.

Administrativne sposobnosti institucija i tijela uključenih u sustav vlastitih sredstva dodatno će se jačati sukladno potrebama uočenim u poglavljima „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „16. Porezi“, „18. Statistika“, „29. Carinska unija“ te „32. Financijski nadzor“.

Hrvatska će do pristupanja EU uspostaviti punu operativnu koordinaciju između tijela državne uprave koja će osigurati ispravni izračun, prognoze, prikupljanje, plaćanja i kontrolu vlastitih sredstava, te izvješćivanje prema EU o primjeni pravila koje se odnose na vlastita sredstva.